

Duální báze k $\mathcal{N} = (N_1, \dots, N_d)$ v $\mathcal{P} : (\Phi_1, \dots, \Phi_d)$, kde $N_i(\Phi_j) = \delta_{ij}$

0.1 Příklady:

0.1.1 1D prvek s nejvýše lineárními polynomy:

$K = (0, 1), \mathcal{P} = \{v : \langle 0, 1 \rangle \mapsto \mathbb{R} | v(x) = a + bx, a, b \in \mathbb{R}\} \implies \dim(\mathcal{P}) = 2 \implies \mathcal{N} = (N_1, N_2)$

Proto zvolíme: $N_1(v) = v(0), N_2(v) = v(1)$

Lemma 0.1

Pak $(K, \mathcal{P}, \mathcal{N})$ je KP

Důkaz: • $K = (0, 1)$ je omezená oblast v \mathbb{R} ✓

• \mathcal{P} má dimenzi 2 ✓

• Je \mathcal{N} báze $\mathcal{P}^\#$? tj LN?:

Nechť $v_0(x) = a + bx$ je libovolný, $\implies (N_1(v_0) = v_0(0) = a) \wedge N_2(v_0) = v_0(1) = a + b$ a nechť $N_1(v_0) = 0 \wedge N_2(v_0) = 0$

$\implies (a = 0) \wedge (a + b = 0) \implies a = b = 0 \implies v_0(x) = 0 \implies (N_1, N_2)$ je LN ✓

□

Definice 0.1. Tento prvek nazýváme jako tzv. lineární Lagrangeův prvek

Definice 0.2 (Duální (uzlové) báze). $N_i(\Phi_j) = \delta_{ij}$ označme $\Phi_i(x) = a_i + b_i x, i = 1, 2 \implies$

$$\begin{aligned} N_1(\Phi_1) &= 1(\Phi_1(0) = 1) : a_1 = 1 & N_1(\Phi_2) &= 0(\Phi_2(0) = 0) : a_2 = 0 \\ N_2(\Phi_1) &= 0(\Phi_1(1) = 0) : a_1 + b_1 = 0 & N_2(\Phi_2) &= 1(\Phi_2(1) = 1) : a_2 + b_2 = 1 \end{aligned} \quad (1)$$

Zapišme dohromady že se zvyrazněné strany rovnají.

$$\left(\begin{array}{cc|cc} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cc|cc} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 1 \end{array} \right) \implies \begin{aligned} \Phi_1(x) &= 1 - x \\ \Phi_2(x) &= x \end{aligned} \quad (2)$$

0.1.2 1D prvek s nejvýše kvadratickými polynomy:

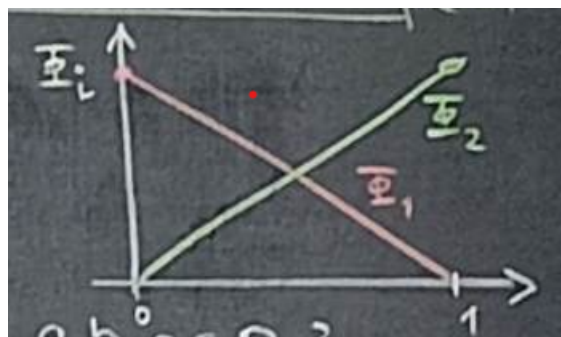
$K = (0, 1), \mathcal{P} = \{v : \langle 0, 1 \rangle \mapsto \mathbb{R} | v(x) = a + bx + cx^2, a, b, c \in \mathbb{R}\} \implies \dim(\mathcal{P}) = 3 \implies \mathcal{N} = (N_1, N_2, N_3)$ Například zvolme $N_1(v) = v(0), N_2(v) = v(1), N_3(v) = v(\frac{1}{2})$

Lemma 0.2

$(K, \mathcal{P}, \mathcal{N})$ je KP

Důkaz: • $K = (0, 1)$ je omezená oblast v \mathbb{R} ✓

Highlight
prave s hl
strany +
align

Obrázek 1: Vzhled 1D Lagrangeovského prvku

- \mathcal{P} má dimenzi 3, obsahuje polynomy ✓
- Je \mathcal{N} báze $\mathcal{P}^\#$? tj LN?:
Nechť $v_0(x) = a + bx + cx^2$ je libovolný, v situaci $N_1(v_0) = 0 \wedge N_2(v_0) = 0 \wedge N_3(v_0) = 0$ máme
 $\implies (a = 0) \wedge (a + b + c = 0) \wedge (a + \frac{1}{2}b + \frac{1}{4}c = 0) \implies a = b = c = 0 \implies (N_1, N_2, N_3)$ je LN ✓

□

Definice 0.3. Toto nazýváme kvadratickým Lagrangeovským prvkem.

Definice 0.4 (Duální báze). Chceme $N_i(\Phi_j) = \delta_{ij}$, označme $\Phi_i(x) = a_i + b_i x + c_i x^2$. Dostáváme následující rovnice.

$$\begin{aligned} \Phi : a_1 = 1 \Phi_2 : a_2 = 0 \Phi_3 : a_3 = 0 \\ a_1 + b_1 + c_1 = 0 a_2 + b_2 + c_2 = 1 a_3 + b_3 + c_3 = 0 \\ a_1 + \frac{1}{2}b_1 + \frac{1}{4}c_1 = 0 a_2 + \frac{1}{2}b_2 + \frac{1}{4}c_2 = 0 a_3 + \frac{1}{2}b_3 + \frac{1}{4}c_3 = 1 \end{aligned} \quad (3)$$

Zapišme tento systém jako matici:

matice

Dostáváme následující:

$$\Phi_1(x) = 1 - 3x + 2x^2, \Phi_2(x) = -x + 2x^2, \Phi_3(x) = 4x - 4x^2 \quad (4)$$

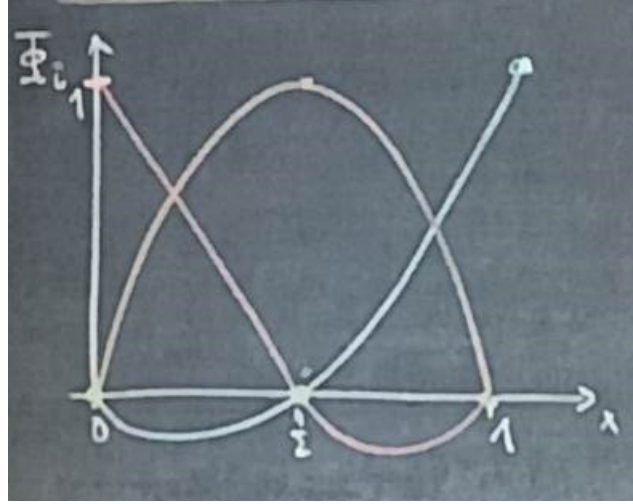
Poznámka. Pro vlastnost 3. jsme použili kritérium LN v $\mathcal{P}^\#$
 (N_1, \dots, N_d) je LN $\iff [(\forall v_0 \in \mathcal{P})(\forall j \in \{1, \dots, d\})(N_j(v_0) = 0) \implies v_0 \equiv 0]$

maybe fix
the last 0

Poznámka. Budeme využívat zužování polynomů na lineární nadplochy v \mathbb{R}^n
popsatelné pomocí lineárních funkcionalů:

$M \subset \mathbb{R}^n$ je lineární nadplocha $\iff (\exists \alpha \in \mathbb{R})(\exists f \in (\mathbb{R}^n)^\#)(M \equiv \{x \in \mathbb{R}^n | f(x) = \alpha\})$

Pro jednoduchost níže zvolíme $\alpha = 0$ (Případným posunem počátku souřadnic)

Obrázek 2: Vzhled 1D kvadratického Lagrangeovského prvku

Lemma 0.3 (O redukci)

Nechť \mathcal{P} je polynom stupně $\mathcal{D} \geq 1$ v n proměnných, který je roven 0 v nadrovině V , která je popsána funkcí $L \in (\mathbb{R}^n)^\#$ (tj. $V \equiv \{x \in \mathbb{R}^n | L(x) = 0\}$). Pak existuje polynom Q stupně $\mathcal{D} - 1$ tak, že $(\forall x \in \mathbb{R}^n)(P(x) = L(x) * Q(x))$

Důkaz: Záměna proměnných tak, že $L(x) = L(\hat{x}, x_n) = x_n$ (kde $\hat{x} = [x_1, \dots, x_{n-1}]$), pak $V \equiv x_n = 0$

Pak $P(x) = P(\hat{x}, x_n) = \sum_{j=0}^{\mathcal{D}} \sum_{|\hat{j}|=0}^{\mathcal{D}-j} c_{\hat{j}j} \cdot \hat{x}^{\hat{j}} \cdot x_n^j$ kde $\hat{j} = [j_1, \dots, j_{n-1}]$, $|\hat{j}| = \sum_{k=1}^{n-1} j_k$, $\hat{x}^{\hat{j}} = \prod_{l=1}^{n-1} x_l^{j_l}$

Z podmínky $P|_V = 0 \implies P|_V = P(\hat{x}, 0) = \sum_{j=0}^{\mathcal{D}} \sum_{|\hat{j}|=0}^{\mathcal{D}-j} c_{\hat{j}j} \cdot \hat{x}^{\hat{j}} \cdot 0^j$
 $\implies \sum_{|\hat{j}|=0}^{\mathcal{D}-j} c_{\hat{j}0} \cdot \hat{x}^{\hat{j}} \equiv 0, \forall \hat{x} \in \mathbb{R}^{n-1}$
 $\implies c_{\hat{j}0} = 0 \forall j$

$\implies P(\hat{x}, x_n) = \sum_{j=1}^{\mathcal{D}} \sum_{|\hat{j}|=0}^{\mathcal{D}-j} c_{\hat{j}j} \cdot \hat{x}^{\hat{j}} \cdot x_n^j = x_n \sum_{j=1}^{\mathcal{D}} \sum_{|\hat{j}|=0}^{\mathcal{D}-j} c_{\hat{j}j} \cdot \hat{x}^{\hat{j}} \cdot x_n^{j-1}$

x_n je námi hledané $L(x)$, zbytek označme jako $Q(x)$ \square

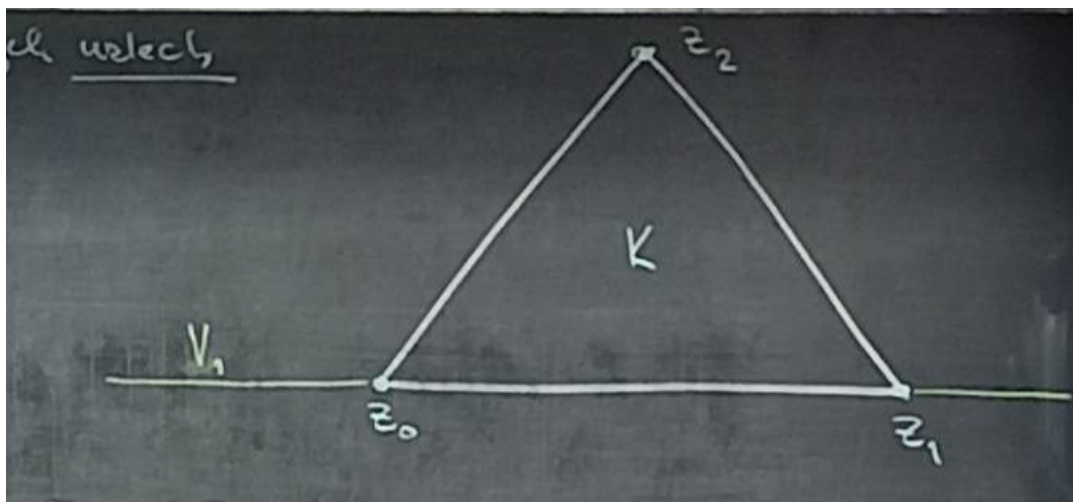
1 Nejpoužívanější typy konečných prvků

Poznámka. Ukážeme v \mathbb{R}^2 , \mathcal{K} bude simplex s vrcholy z_1, z_2, z_3 .

Lineární polynom v \mathbb{R}^2 : $v_0(x_1, x_2) = a + bx_1 + cx_2$ Kvadratický polynom v \mathbb{R}^2 : $v_0(x_1, x_2) = a + bx_1 + cx_2 + dx_1^2 + ex_1x_2 + fx_2^2$

1.1 Lagrangeův prvek

Uzlové proměnné poskytují hodnoty funkcí v \mathcal{P} ve vybraných uzlech

Obrázek 3: Simplex ve 2D

1.1.1 Lineární Lagrangeův prvek

\mathcal{P} obsahuje nejvýše lineární polynomy v \mathbb{R}^n

- K je simplex ✓
- \mathcal{P} má dimenzi 3 ✓
- Jako bázi \mathcal{N} navrhneme $N_1(v) = v(z_0)$, $N_2(v) = v(z_1)$, $N_3(v) = v(z_2)$

Lemma 1.1

Pak $(K, \mathcal{P}, \mathcal{N})$ je KP

Důkaz: Ukážeme LN (N_1, N_2, N_3) pomocí kritéria výše:

Nechť pro všechna $v \in \mathcal{P} : N_j(v) = 0, j \in \{1, 2, 3\} \implies v(z_j) = 0$

Argument jedné proměnné:

Protože $v(z_0) = 0 \wedge v(z_1) = 0 \wedge v \in \mathcal{P}$ je lineární polynom $\implies v|_{V_1}$ je lineární polynom jedné proměnné

$$\text{tj: } V_1 \equiv \begin{cases} x_1(s) &= z_0^1 + (z_1^1 - z_0^1)s \\ x_2(s) &= z_0^2 + (z_1^2 - z_0^2)s \end{cases}, s \in \mathbb{R} \implies v|_{V_1} = v(x_1(s), x_2(s)) \text{ je}$$

lineární polynom proměnné s

□